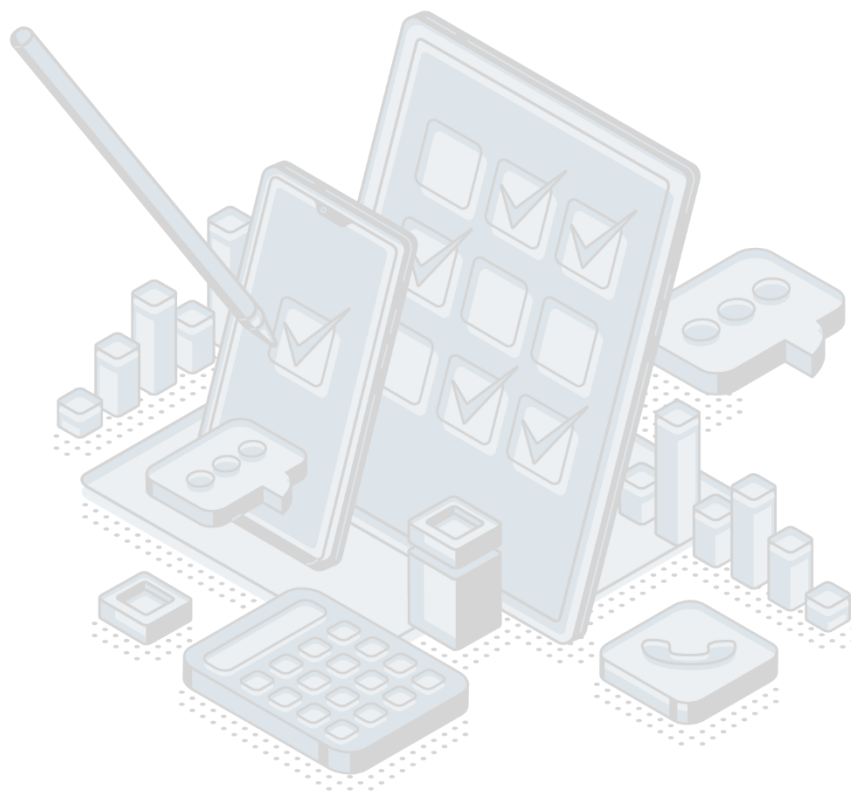

IZVJEŠTAJ O KVALITETU

Godišnje struktarno istraživanje o poslovanju preduzeća 2024

Odgovorno lice: Elma SPAHIĆ

Naziv odsjeka: Odsjek poslovnih statistika, statistike stranih filijala strukturne
biznis statistike

Sadržaj:

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju	3
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja	3
1.2 Pravni osnov	3
1.3 Statističke jedinice	3
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja	3
1.4.1 Sektori	3
1.4.2 Statistička populacija	4
1.5 Referentna geografska oblast	4
1.6 Koncepti i definicije	4
1.7 Klasifikacije	4
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka	4
1.9 Dinamika objavljivanja podataka	4
1.10 Metodologija	4
1.11 Bazni period	5
1.12 Jedinica mjere	5
1.13 Izvor podataka	5
2. Relevantnost - Korisnici podataka	5
2.1 Potrebe korisnika	5
2.2 Zadovoljstvo korisnika	5
3. Tačnost i pouzdanost	5
3.1 Tačnost - Opšta ocjena	5
3.2 Greška u obradi podataka	6
3.3 Revizija podataka	6
3.3.1 Politika revizije podataka	6
3.3.2 Praksa revizije podataka	6
3.3.3 Prosječna veličina revizije podataka (A6)	6
4. Pravovremenost i tačnost objave podataka	6
4.1 Pravovremenost	6
4.2 Tačnost objave podataka	6
5. Dostupnost i jasnoća	6
5.1 Kalendar objave podataka	6
5.2 Pristup Kalendaru objave podataka	7
https://monstat.org/uploads/files/O%20NAMA/Kalendar2024_281024.pdf	7
5.3 Saopštenja	7
5.4 Publikacije	7
5.5 Online baza podataka	7
5.6 Dostupnost mikro podacima	7
5.7 Popunjenost metadate	7
6. Uporedivost	7
6.1 Prostorna uporedivost	7
6.2 Vremenska uporedivost	7

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj istraživanja strukturne biznis statistike je da opiše ekonomiju preko posmatranja aktivnosti jedinica uključenih u ekonomsku aktivnost. Svrha ovog istraživanja je obračun indikatora potrebnih za analizu strukture djelatnosti preduzeća, strukture inputa i outputa u proizvodnom procesu, poslovnog uspjeha i konkurentnosti ekonomskih subjekata na određenom nivou djelatnosti.

1.2 Pravni osnov

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl. list Crne Gore" br. 18/12 i 47/19) definisane su odredbe za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Zakon pruža Upravi za statistiku pravno ovlaštenje da prikuplja i pristupa podacima potrebnim za sprovođenje Programa i Godišnjeg plana. Zakon daje prioritet upotrebi administrativnih podataka, kao i pravo pristupa individualnim podacima koja su rezultat istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike. Kao dopuna zakonskim odredbama, Uprava za statistiku je potpisala više memoranduma o saradnji sa imaoциma administrativnih podataka.

1.3 Statističke jedinice

Jedinice statističkog posmatranja za koje se proizvode podaci su preduzeća koja su u Statističkom biznis registru razvrstana u sektorima B do S, KD 2010.

1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

1.4.1 Sektori

Ovo istraživanje obuhvata sve privredne subjekte koji su aktivni u referentnom periodu.

U skladu sa Regulativama SBS istraživanja obuhvataju se sva preduzeća koja su po Klasifikaciji djelatnosti KD 2010, registrovana u sektore:

- Vađenje rude i kamena - oblast 05-09
- Prerađivačka industrija - oblast 10-33
- Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija - oblast 35
- Snabdijevanje vodom, upravljanje otpdanim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti- oblast 36-39
- Građevinarstvo - oblast 41-43
- Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala - oblast 45-47
- Saobraćaj i skladištenje - oblast 49-53
- Usluge smještaja i ishrane - oblast 55-56
- Informisanje i komunikacije - oblast 58-63
- Poslovanje nekretninama - oblast 68
- Stručne, naučne i tehničke djelatnosti - oblast 69-75
- Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti - oblast 77-82
- Obrazovanje - oblast 85

- Zdravstvo i socijalna zaštita - oblast 86-88
- Umjetnost, zabava i rekreacija - oblast 90-93 i
- Ostale uslužne djelatnosti - oblast 94-96.

1.4.2 Statistička populacija

Izveštajne jedinice su privredni subjekti.

1.5 Referentna geografska oblast

Podaci se odnose na čitavu teritoriju Crne Gore.

1.6 Koncepti i definicije

Istraživanjem Strukturne biznis statistike se prikupljaju i obračunavaju podaci o tržišnoj ekonomiji koji su međunarodno uporedivi.

Promet obuhvata sve fakturisane obaveze i poreze na dobra ili usluge u jedinici, izuzimajući porez na dodatu vrijednost (PDV).

Nabavke dobara i usluga obuhvataju vrijednost svih dobara i usluga nabavljenih tokom obračunskog perioda za preprodaju ili potrošnju u proizvodnom procesu.

Troškovi materijala obuhvataju troškove materijala za izradu i troškove režijskog materijala, troškove ostalog materijala i energenata koji se direktno uključuju u proizvod i u njegovu cijenu koštanja.

Sredstva ukupno predstavljaju zbir svih obrtnih sredstava: gotovina i gotovinski ekvivalenti +kratkoročna potraživanja + zalihe.

Vrijednost proizvodnje mjeri stvarno proizvedenu količinu dobara i usluga u jedinici, zasnovanu na prodajama, uključujući promjene u zalihama dobara i usluga kao i njihovu preprodaju.

Međufazna potrošnja po nabavnim cijenama je vrijednost proizvoda i usluga koji se transformišu, koriste ili troše u procesu proizvodnje.

Bruto dodata vrijednost predstavlja razliku između bruto vrijednosti proizvodnje i intermedijalne (međufazne) potrošnje. Bruto investicije u materijalna dobra su investicije tokom referentnog perioda u sva materijalna dobra. Obuhvataju se nova i postojeća materijalna kapitalna dobra, bilo da su kupljena od trećih lica ili proizvedena za sopstvenu upotrebu, a koja imaju vijek upotrebe duži od jedne godine.

1.7 Klasifikacije

KD 2010 koja je usklađena sa Evropskom klasifikacijom djelatnosti NACE Rev 2.

1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Podaci se prikupljaju godišnje.

1.9 Dinamika objavljivanja podataka

Podaci o poslovanju preduzeća se objavljuju godišnje, kraj oktobra za prethodnu godinu. Podaci se dostavljaju Eurostatu u skladu sa Kalendarom dostavljanja podataka koji iznosi T+18 mjeseci od kraja referentne godine.

1.10 Metodologija

Metodologija za Strukturno istraživanje o poslovanju preduzeća dostupna je na web sajtu Uprave za statistiku: <http://www.monstat.org/cg/page.php?id=1272&pageid=67>.

1.11 Bazni period

Nije relevantno.

1.12 Jedinica mjere

1000 EUR.

1.13 Izvor podataka

Najvažniji administrativni izvori podataka su finansijski izvještaji privrednih subjekata i statistički aneks (Poreska uprava).

Ostali izvori su statistička istraživanja Monstat-a:

-investicije, -istraživanje tržišta rada, -kratkoročne statistike (istraživanja u oblasti građevinarstva, trgovine i industrije) -kao i raspoloživi podaci iz Biznis registra

2. Relevantnost - Korisnici podataka

2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- ✚ Eurostat;
- ✚ Svjetska banka;
- ✚ UN organizacije;
- ✚ Međunarodni monetarni fond.

Nacionalni korisnici:

- ✚ Ministarstva i drugi organi javne uprave;
- ✚ Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave;
- ✚ Centralna banka;
- ✚ Nevladine organizacije;
- ✚ Studenti;
- ✚ Istraživači;
- ✚ Mediji.

2.2 Zadovoljstvo korisnika

Uprava za statistiku je usvojila Strategiju upravljanja kvalitetom, Vodič za implementaciju Strategije upravljanja kvalitetom, kao i Implementacioni plan za sprovođenje politike kvaliteta. U cilju mjerenja stepena do kojeg ispunjava svoje obaveze prema korisnicima i u sklopu nove politike kvaliteta, Uprava za statistiku je sprovela istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Rezultati istraživanja dostupni su na web stranici Uprave za statistiku, link:

<https://www.monstat.org/cg/page.php?id=1625&pageid=1625>

3. Tačnost i pouzdanost

3.1 Tačnost - Opšta ocjena

Nije dostupno.

Stopa neodaziva za temu.

Nije relevantno.

3.2 Greška u obradi podataka

Nije dostupno.

Stopa imputacije.

Nije dostupno.

3.3 Revizija podataka

3.3.1 Politika revizije podataka

Uprava za statistiku je usvojila Politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu:

<http://www.monstat.org/cg/page.php?id=1493&pageid=1493>.

3.3.2 Praksa revizije podataka

Nije dostupno.

3.3.3 Prosječna veličina revizije podataka (A6)

4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

4.1 Pravovremenost

Podaci se objavljuju na datum koji je određen Kalendarom objavljivanja statističkih podataka - kraj oktobra za prethodnu godinu.

Vremenski jaz objave preliminarnih podataka

Nije dostupno.

Vremenski jaz objave konačnih podataka

Nije dostupno.

4.2 Tačnost objave podataka

Nije dostupno.

Nije dostupno.

5. Dostupnost i jasnoća

5.1 Kalendar objave podataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl. list Crne Gore" br. 18/12 i 47/19) se propisuje da proizvođači zvanične statistike pripremaju, ažuriraju i objavljuju Kalendar objavljivanja statističkih podataka. Objavljuje se na internet stranici Uprave za statistiku najkasnije do 20. decembra za narednu godinu, za sve proizvođače zvanične statistike koji uključuje datume objavljivanja statističkih podataka. Svaka promjena u datumu objavljivanja u Kalendaru objavljuje se unaprijed u skladu sa Procedurom o neplaniranim revizijama.

5.2 Pristup Kalendaru objave podataka

https://monstat.org/uploads/files/O%20NAMA/Kalendar2024_281024.pdf

5.3 Saopštenja

Podaci dobijeni Strukturnim istraživanjem o poslovanju preduzeća objavljuje se svake godine u vidu saopštenja:

https://www.monstat.org/uploads/files/SBS/2025/Strukturno_istrazivanje_o_poslovanju_preduzeca_2024.pdf

5.4 Publikacije

Uprava za statistiku objavljuje sljedeće redovne publikacije:

1. Statistički Godišnjak;
2. Crna Gora u brojkama;
3. Mjesečni statistički pregled;

Sve publikacije koje objavljuje Uprava za statistiku dostupne su na sljedećem linku: <http://monstat.org/cg/publikacije.php>.

5.5 Online baza podataka

Online baza podataka za Strukturnim istraživanjem o poslovanju preduzeća objavljuju se svake godine u vidu saopštenja: <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=365&pageid=67>

5.6 Dostupnost mikro podacima

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12 i 47/19) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke. Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučno-istraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Upravom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa povjerljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

5.7 Popunjenost metadate

Nije dostupno.

6. Uporedivost

6.1 Prostorna uporedivost

Metodologija istraživanja je usklađena sa EU Regulativama, što omogućava uporedivost između zemalja.

6.2 Vremenska uporedivost

Podaci po NACE Rev.2 klasifikaciji dostupni su od 2011. godine.

Indikator za uporedivost u vremenu

Nije dostupno.